

Satsingsområde 1: Et slagkraftig Naturvernforbund

Arbeidsprogrammet for 2020—2022 har som mål å samordne og styrke hele organisasjonen, øke aktiviteten og bygge en felles identitet. Naturvernforbundet skal vokse i antall medlemmer. Det skal arbeides med å etablere nye lokallag der det er medlemsgrunnlag for det, og det skal arbeides med å få opp aktiviteten i lokallagene. Det skal prioriteres å øke andelen medlemmer i aldersgruppa 25—40, unge voksne, og øke andelen kvinner særlig som tillitsvalgte. Vi vil satse videre på økt bruk av sosiale medier for å øke andelen unge medlemmer. Det skal arbeides bevisst med medlemspleie slik at medlemmene blir i Naturvernforbundet. Verving skal være en integrert del av hvert av de fire satsingsområdene. Det skal gis tilbud om skoling i fag, politikk, organisasjon og ledelse. Målene skal nås ved å knytte aktivitetene sammen med organisasjonsbygging. Lokal- og fylkeslag skal stimuleres og motiveres til å delta for å nå de vedtatte målene.

Det skal skje på to måter:

- Sekretariatets innsats skal rettes mot aktivitet som drives ute i organisasjonen. Prioriteringene i arbeidsprogrammet er gjort bl.a. med dette for øyet.
- Fylkeslagene oppfordres til å bruke det sentrale arbeidsprogrammet som utgangspunkt for sine egne arbeidsprogram, slik flere fylker allerede gjør

Lokal- og fylkeslagene står likevel fortsatt fritt til å prioritere sitt arbeid ut fra lokale forutsetninger, ressurser og kompetanse. Det er viktig for å kunne engasjere flest mulig aktive medlemmer på lokalplanet.

I tillegg til å styrke egen organisasjon, er det viktig å bygge allianser for å oppnå målene våre. Den økende folkelige mobiliseringen, spesielt skoleelevenes klimastreiker og de lokale aksjonene mot vindkraft i urørt natur, har flyttet tyngdepunktet i disse sakene i vår retning. Det er et viktig mål for Naturvernforbundet å bidra til å styrke denne mobiliseringen. Samtidig skal Naturvernforbundet styrke det saksorienterte samarbeidet med andre miljøorganisasjoner, fagbevegelsen, tros- og livssynssamfunn, ungdomsorganisasjoner, samiske miljøer, næringslivet, miljøorganisasjoner i andre land og andre frivillige organisasjoner.

Mål for perioden:

- Antallet medlemmer skal økes til 35 000 i perioden, med særlig vekst i andelen unge voksne.
- Andelen kvinnelige tillitsvalgte skal øke. Siktemålet er minimum 40 % kvinneandel blant tillitsvalgte i hele organisasjonen.
- Antallet aktive lokallag/studentlag skal økes til minst 100 i perioden.
- Inntektene fra private givere og bedrifter skal øke med 25 % i perioden.
- Flere studenter skal engasjeres i organisasjonen, og det skal sikres bedre og tettere kontakt mellom studentlag og fylkes- og lokallag i Naturvernforbundet.

Naturvernforbundet skal:

- Lage og sette i verk en strategi for medlemspleie for eksisterende medlemmer og oppfølging av nye medlemmer.
- Bistå fylkes- og lokallag i enkeltsaker gjennom å gi service til tillitsvalgte og aktive, bl.a. ved å lage en nettbasert og søkbar ressursbank med faglige og politiske uttalelser, presentasjoner og erfaringer/eksempler fra hele organisasjonen.
- Bruke facebook-kampanjer aktivt til å rekruttere nye medlemmer, også på de prioriterte sakene i programmet.
- Sette i verk tiltak for å få flere aktive unge voksne medlemmer samt flere kvinnelige tillitsvalgte.
- Arrangere samlinger og skoling i organisasjonsdemokrati og ledelse både lokalt og sentralt, og ta i bruk ny teknologi som webinarer.
- Gjennomføre tiltak for å øke antall aktive lokallag, herunder yte bistand til gjennomføring av årsmøter der dette er nødvendig.
- Styrke fylkeslagene og regionalt arbeid for å gi organisasjonen mer slagkraft, gjennom å styrke og øremerke ressurser i sekretariatet spesielt innrettet på dette arbeidet.
- Styrke faglig og saksrettet samarbeid gjennom faglige nettverk nasjonalt og regionalt.
- Videreutvikle og styrke giverordningen til Naturvernforbundet.
- Skolere organisasjonen i bruk av sosiale medier.

Satsingsområde 2: Naturen – livsgrunnet vårt

FNs Naturpanel slår fast at det pågående tempoet i tap av arter og artenes leveområder utgjør en raskt økende trussel mot livsgrunnet vårt. Arbeidsprogrammet har som mål at naturmangfoldet skal bevares. Det skal vi gjøre ved å spre kunnskap om avhengigheten vår av robuste økosystemer, ved å stimulere naturglede for å øke engasjementet for naturverdiene våre og slik også styrke arbeidet vårt med arts- og områdevern. Sterke krefter jobber for nedbygging av verdifulle naturområder i stor skala og mot vern. Naturvernforbundet vil prioritere noen saker særlig høyt for å sikre gjennomslag i disse, men vil samtidig legge inn krefter på å bygge opp under det viktige arbeidet for naturmangfold som skjer over hele landet

Naturvernforbundet skal:

Organisasjon

- Spre naturglede og kunnskap til hele organisasjonen om økosystemtjenestene, vår avhengighet av naturen og naturmangfoldets store verdi.
- Tilby skoling gjennom webinarer og regionsamlinger for aktive i organisasjonen om saker som er prioritert i arbeidsprogrammet, herunder arbeid med natur- og klimavennlig arealplanlegging.

Politisk

- Spille inn vår naturmangfoldspolitikk til programprosessen lokalt og sentralt i de politiske partiene og bidra til å samle naturlige allierte om felles krav til naturmangfoldspolitikken fram mot stortingsvalget.

Felles for alle tre satsingsområder:

Kommune-NM i natur og miljø

Utarbeide en enkel indeks for arealinngrep/naturinngrep/klimagassutslipp og gjenvinning/reduert forbruk i kommunene. Kåre de beste kommunene i hvert fylke og nasjonalt. Brukes også politisk til programarbeidet foran neste kommunevalg.

Sekretariatet skal videre særlig prioritere innsats for at:

- To særlig naturskadelige vannkraftprosjekter og to særlig naturskadelige vindkraftprosjekter stanses.
- Jobbe for at flere kommuner fatter vedtak om at alt fiskeoppdrett skal inn i lukkede anlegg og at det kommer et nasjonalt påbud.
- Førdefjorden og Repparfjorden skal reddes fra gruedumping, og det innføres et forbud mot utslipp av gruveavfall i sjø

Sekretariatet skal videre sørge for informasjons- og erfaringsformidling til støtte for fylkes- og lokallagenes arbeid med å:

- Stanse naturskadelige vann- og vindkraftprosjekter.
- Bekjempe fremmede arter som kan skade økosystemer.
- Styrke skogvernet, arbeide for bedre forvaltning av verdifull skog og fremme bærekraftig kvalitetsskogbruk.
- Stanse frislippet av vannskuter og fornøyleskjøring med snøskuter.
- Redde dyrkbar jord og mark fra utbygging, og ta vare på kulturlandskap og kulturlandskapets biologiske naturmangfold.
- Gi de store rovdyrene en fagbasert forvaltning.
- Etablere nye nasjonalparker og verneområder i Norge, og sikre eksisterende vern.

Internasjonalt

- Støtte våre internasjonale partnere i deres kamp for å bevare natur, og søke internasjonal støtte til vårt arbeid i prioriterte saker.
- Følge toppmøtet under konvensjonen for biologisk mangfold og arbeidet i FNs naturpanel, i samarbeid med vårt internasjonale nettverk Friends of the Earth.

Verving og kommunikasjon

- Bruke de politiske sakene til å rekruttere nye medlemmer og støttespillere.

Satsingsområde 3: Fase ut fossil energi

Naturvernforbundet vil arbeide for en rask og rettferdig overgang fra klimaskadelig energi og overforbruk til et moderne og naturvennlig nullutslippssamfunn. Arbeidsprogrammet vil fremme våre hovedkrav gjennom folkelig mobilisering, og direkte overfor politiske partier og besluttede organer på alle nivåer.

Arbeidet med å fase ut fossil energi må ikke gå ut over naturmangfoldet og økosystemene. Naturvernforbundet vil prioritere informasjon og skolering om klima- og naturkrise og konsekvensene de vil gi.

Naturvernforbundet skal:

Organisasjon

- Tilby skolering og minst én regionsamling for aktive i organisasjonen som ønsker å lære mer om klimautfordringene, vår egen utfasingsplan for fossil energi, og våre krav til effektive klimatiltak.
- Arrangere årlig klimaseminar med studenter som hovedmålgruppe.
- Spre informasjon og stimulere til diskusjon om klimautfordringer, konsekvenser og løsninger, og om sammenhengen mellom klimakrise og naturkrise. I arbeidet med å spre informasjon vil vi prioritere bruk av sosiale medier.

Politisk

Sekretariatet skal særlig prioritere innsats for at Naturvernforbundet skal:

- Bidra til å styrke den folkelige mobiliseringen for stans i all oljeleting, satsing på grønne arbeidsplasser, og gjennomføring av nødvendige effektive og rettferdige klimatiltak.
- Spre informasjon og om vår plan for utfasing av fossil energi i Norge, herunder energisparing og frigjøring av energi fra eksisterende bygg.
- Spille inn vår klimapolitikk til programprosessen lokalt og sentralt i de politiske partiene og bidra til å samle miljøbevegelsen og allierte i klimakampen om felles krav til klimapolitikken fram mot stortingsvalget.
- Bistå fylkeslag i arbeidet mot to store klima- og naturskadelige samferdselsprosjekter. (f.eks. 3. rullebane og E39)
- Utarbeide en strategi for omlegging av transportsektoren i tråd med anbefalingene i Naturvernforbundets plan for utfasing av fossil energi, og jobbe for redusert trafikk og omlegging av godstransport fra vei til bane og sjø, på en måte som tar hensyn til naturmangfold og tradisjonelle naturbaserte næringer, herunder reindrift.

Sekretariatet skal videre sørge for informasjons- og erfaringsformidling til støtte for fylkes- og lokallagenes arbeid med å:

- Styrke den folkelige mobiliseringen i klimakampen og stille krav til myndigheter på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå.
- Legge til rette for lokale klimaforum slik at alle som vil jobbe med klima lokalt, nasjonalt og internasjonalt har en møteplass i organisasjonen.
- Arbeide for klima- og naturvennlig areal- og transportplanlegging, og mot klima- og naturskadelige samferdselsprosjekter.

Internasjonalt

- Bistå våre samarbeidspartnere i arbeidet med energieffektivisering og klimapolitikk. Følge FNs klimaforhandlinger, delta aktivt i Friends of the Earth og diskusjonen internasjonalt om strategi i klimakampen.

Verving og kommunikasjon

- Bruke våre løsninger på klimaproblemet til å verve flere unge voksne som medlemmer og aktive.

Satsingsområde 4: Miljøvennlig hverdag

I Norge er det materielle forbruket til innbyggerne i snitt langt høyere enn forbruket til innbyggerne i resten av verden, og dette bidrar til forurensning og overforbruk av ressurser. Naturvernforbundet vil bidra til at folk flest enkelt kan få en mer miljøvennlig hverdag. En hovedprioritet for arbeidet vil være å vise sammenhengen mellom forbruk, klima og naturmangfold. Vi vil legge dette til grunn i arbeidet vårt opp mot kommuner som skal spare energi, bli plastfrie, bli mer sirkulære og redusere eget fotavtrykk. Vi vil i perioden også engasjere flere ved å skape arrangementer – flere av dem i samarbeid med Naturvernforbundet lokalt - som tilrettelegger for miljøvennlig forbruk for eksempel gjennom reparasjon, gjenbruk av klær, eller velge energismarte løsninger.

Organisasjon

Sekretariatet skal:

- Spre kunnskap om miljøvennlig hverdag, som lavere forbruk, økt reparasjon og gjenbruk, energieffektivisering og lokale initiativ for miljøvennlig matproduksjon som andelslandbruk og initiativ for kortreist mat.
- Tilby skoloring og regionsamlinger for aktive i organisasjonen om temaer som forbruk generelt, energieffektivisering, produksjon og miljøbelastning og organisering av reparasjonsdager/fiksefester og klesbyttedager.

I samarbeide med aktuelle fylkes- og lokallag skal det videre jobbes for å:

- Arrangere en årlig nasjonal klesbyttedag.
- Gi veiledning og råd om hvordan vi kan redusere forbruk av varer, energi og egne klimagassutslipp blant annet via nettsidene energismart.no og tavarepaadetduhar.no
- Styrke lokale initiativ for miljøvennlig matproduksjon og redusert matsvinn
- Samarbeide med kommuner over hele landet som ønsker å bli mer sirkulære, plastforsøplingsfrie og spare energi.
- Bidra i arbeidet mot marin forsøpling.

Politisk

Sekretariatet skal særlig prioritere innsats for at Naturvernforbundet skal:

- Bygge folkelig støtte for politiske krav som bidrar til lavere forbruk, mer reparasjon og gjenbruk og en mer sirkulær økonomi.
- Jobbe for konkrete tiltak for å redusere plastforbruket, slik som emballasje, engangsartikler, plastdekke på uteområder og tiltak mot plastforurensning samt opprydding av søppel/plast i naturen.

Internasjonalt

- Delta i internasjonale prosjekter som reduserer energiforbruket og synliggjør smarte energiløsninger.

- Utveksle gode tiltak i våre internasjonale nettverk på plastreduksjon og sirkulær økonomi

Verving og kommunikasjon

- Bruke de politiske sakene til å rekruttere nye medlemmer og støttespillere.